

Göteborgs Stads plan för ridsport 2020 - 2024

Slutrapport

2025-05-27

Innehåll

1	Göteborgs Stads plan för ridsport 2020 – 2024.....	3
1.1	Inledning	3
2	Bakgrund.....	4
2.1	Metod, arbetsprocess och avgränsningar	4
2.2	Disposition.....	5
3	Beskrivning av arbetet med övergripande åtgärder.....	5
3.1	Aktiviteter, resultat och måluppfyllelse	5
3.1.1	Medlemsantal, deltagande och prisutveckling.....	6
3.1.2	Fördelning av bidrag.....	8
3.1.3	Jämställdhet och Jämlikhet.....	9
3.1.4	Placering av ridanläggningar och ökat deltagande.....	10
4	Delmål 1 – Säkerställa mark för ridsporten.....	13
4.1	Aktiviteter, resultat och måluppfyllelse.....	13
4.1.1	Kommunal ridanläggning	14
4.1.2	Utveckling av Säve Flygplatsområde	15
4.1.3	Detaljplansutveckling.....	16
4.1.4	Översiktsplan.....	16
5	Delmål 2 - Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar	17
5.1	Aktiviteter, resultat och måluppfyllelse	17
5.1.1	Investering och driftsunderhåll	18
5.1.2	Ridvägar.....	20
6	Delmål 3 – Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten.....	20
7	Slutsatser och fortsatt arbete	21
7.1	Förslag på fortsatt arbete	23
	Litteratur.....	25

1 Göteborgs Stads plan för ridsport 2020 – 2024

1.1 Inledning

Göteborgs Stads plan för ridsport 2020–2024 har haft som syfte att ange inriktning för kommunens arbete att, med stöd och insatser, skapa bäst nytta för utvecklingen av ridsportens verksamhet, anläggningar och ridvägar. Slutrapportens utgångspunkt är de övergripande mål och delmål med efterföljande indikatorer som presenterades i Göteborg Stads plan för ridsport 2020–2024 samt uppföljningen från 2022.

Utöver det övergripande målet, vilket är att tillgängliggöra ridsporten för fler av stadens invånare, främst barn och unga, har planen haft en särskild styrning för utvecklingen av ridanläggningar. Två av tre delmål rör specifikt anläggningsförsörjningen. Det ena är att långsiktigt säkerställa mark för ridsporten och det andra är att skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar.

Sammanfattningsvis belyser denna rapport att de hinder och utmaningar som togs upp i uppföljningsrapporten 2022 kvarstår. Det gäller främst skapandet av hållbara ridanläggningar och säkerställandet av mark och hållbarheten kring finansieringen av ridsporten och dess framtid. Flera av Göteborgs ridanläggningar hotas av idag undanträngning när staden växer och den arrenderade marken av olika skäl planeras för andra ändamål.

Rapporten vill också tydligt framhålla att de utmaningar och hinder kopplade till förverkligandet av dessa åtgärder bedöms påverka det övergripande målet; tillgängliggörandet av ridsporten för stadens invånare och därmed öka inkludering och delaktighet. Ridsporten är en av de största idrotterna bland unga flickor och kvinnor i Sverige och en av de få sporter där män och kvinnor, pojkar och flickor tävlar på lika villkor¹. Ändock uppstår det strukturella utmaningar inom såväl ridföreningar som förbund som försvårar deltagandet för olika grupper. De hinder och utmaningar identifierade i denna slutrapport bedöms främst ha en negativ påverkan på kvinnligt idrottande i Göteborg. Ridsporten är också en av de största idrotterna för personer med funktionsnedsättning² och som verksamhet bidrar den till allas rätt till en aktiv och meningsfull fritid.

Dock bekräftar denna rapportering att tillgången till ridsport i Göteborg, sett till det övergripande målet med att nå fler av stadens invånare, är fortsatt låg. Detta kan påverka stadens arbete och mål för jämlikhet inom ramen för stadens mål för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa samt de målen uppsatta i Göteborg Stads idrottsprogram gällande prioriteringen av särskilda målgrupper för att öka jämlikhet, jämställdhet, demokrati och tillgänglighet.

¹ Centrum för Idrottsforskning, 2017. *Resurser, Representation och "riktig" idrott.*, Hedenborg, S. *En ridsport för alla?* Svenska Ridsportförbundet. 2017.

² Göteborgs Stad, 2019. Ridsporten i Göteborg, Kunskapsunderlag.

Ytterligare belyser denna rapportering att trots beslutade målsättningar har stadens stadsutvecklande nämnder inte prioriterat markfrågan och därmed inte omhändertagit de konkreta förslag för utveckling eller bevarande av ridsporten som lyfts fram i dels plan och uppföljning.

2 Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2016-03-17 att en uppdaterad plan för ridsport skulle tas fram parallellt med framtagandet av ett friluftsprogram. Arbetet skulle samordnas av idrotts- och föreningsnämnden och genomföras tillsammans med Göteborg stads dåvarande stadsutvecklande nämnder; stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden, exploateringsnämnden och stadsmiljönämnden³.

Kommunfullmäktige antog 2019-12-10 Göteborgs Stads plan för ridsport 2020 – 2024 som skulle ge inriktning till hur kommunens arbete, stöd och insatser skulle skapa bäst nytta för utvecklingen av ridsportens verksamhet, anläggningar och ridvägar. Planen utgår från ridverksamhet som drivs i ideell föreningsform och ridsport som fritids-, friluft- och idrottsaktivitet med eller utan ridskola. Vissa åtgärder i planen som inte innebar ekonomiskt stöd inkluderade i stället samverkan med andra aktörer.

För varje åtgärd fanns en ansvarig nämnd dock har arbetet med realiserandet av planen krävt samverkan mellan olika aktörer. Idrotts- och föreningsnämnden har ansvarat för uppföljningen 2022 och denna slutrapportering 2025.

2.1 Metod, arbetsprocess och avgränsningar

I uppföljningen 2022 presenterades aktuell status för varje åtgärd där grönt indikerade att åtgärden var genomförd, gul att den var påbörjad och röd att den inte var påbörjad⁴. Denna slutrapportering kommer att främst redovisa målens indikatorer då detta inte följdes upp 2022 samt ge en övergripande beskrivning av de hinder och utmaningar som identifierats.

Respektive förvaltning har bidragit med nödvändig information och data till slutrapporteringen som avser att belysa målkonflikter och eventuella ställningstaganden och beslut som behövde beaktas för att nå målen i planen. Idrotts- och föreningsförvaltningen har samordnat arbetet med insamling av data samt sammanställt denna slutrapportering. Data har också insamlats från ridföreningar i Göteborg samt Göteborg-och Bohusläns ridsportförbund.

Definieringen av *ridföreningar* i rapporten är i linje med definitionen som återfinns i Göteborgs Stads plan för ridsport 2020–2024 samt medföljande kunskapsunderlag Ridsporten i Göteborg. Det innebär att alla ridföreningar i Göteborg, med eller utan ridskola, faller inom begreppet *Ridanläggningar med föreningsverksamhet*. Det innebär också att sammanställningen av data för indikatorerna för 2024 omfattar totalt 17 ridanläggningar i denna rapport.

³ Göteborgs Stads Plan för Ridsport 2020–2024

⁴ Uppföljning Göteborgs Stads Plan för Ridsport 2020–2024

I de fall det inte går att utläsa någon ny data i matrisen för indikatorer beror det på att data varit för knapphändig och därmed inte kunnat generera ett tillfredställande kvantitativt utfall. Dessa fall är markerade med ”n/a”.

2.2 Disposition

Rapporten är disponerad enligt Göteborgs Stads plan för ridsport 2020 – 2024 övergripande mål och delmål samt kopplade indikatorer. I varje kapitel är de sammanfattade redovisningarna disponerade under följande rubrik:

Aktiviteter, resultat och måluppfyllelse.

Kapitel 1 inleder och sammanfattar slutrapport för Göteborg Stads plan för ridsport 2020–2024.

Kapitel 2 ger en beskrivande bakgrund om uppdraget, metod, arbetsprocess och avgränsningar

Kapitel 3 ger en övergripande beskrivning av arbetet med planens övergripande mål och genomförda aktiviteter.

Kapitel 4–6 redogör mer detaljerat för arbetet i delmål 1, 2 och 3. Här diskuteras också mål och aktiviteter.

Kapitel 7 presenterar slutsatser och fortsatt arbete för ridsport i Göteborg.

3 Beskrivning av arbetet med övergripande åtgärder

3.1 Aktiviteter, resultat och måluppfyllelse

Planen för ridsport har ett övergripande mål och tre delmål med ytterligare indikatorer, eller förhållningsätt, för uppfyllelse. Indikatorer med startläge och utvecklingsriktning har kopplats till målen för att möjliggöra uppföljning.

Det övergripande målet i planen lyder som följande:

Ridsporten ska vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet.

Enligt plan för ridsport är det tre perspektiv som skall genomsyra planens förutsättningar; folkhälsa, jämställdhet och jämlikhet. Utifrån detta är följande ’förhållningssätt’ satta för att nå det övergripande målet uppsatta:

- *Se ridanläggningar som en resurs för verksamheter både inom och utanför stadens regi.*
- *Prioritera nya anläggningar i socioekonomiskt svagare områden för ökad kapacitet.*

- *Ridvägar prioriteras i anslutning till anläggningar i socioekonomiskt svagare områden.*

För att kunna implementera förutsättningarna ovan har det övergripande målet också åtta indikatorer och sex åtgärder. Tabellen nedan illustrerar indikatorernas utveckling under planens gång.

Indikatorer	Startläge 2017	Mål	Utfall 2024	
Antal aktiva medlemmar (7-25år/totalt)	3200/5500		3295/5686	
Antal deltagare i ridskolan (7-25år / totalt)	2200/3900		2876/4644	
Avgift i ridskolan, medelpris junior 45 min	179 kr		250–290 kr	
Andel föreningar som samverkar med stadsdelen och skolidrotten	50% /33 %		n/a	-
Andel anläggningar med max <500m mellan ridanläggning och hållplats	67%		82%	
Antal utbildningsaktiviteter för ridsporten	0		50 ⁵	
Antal aktiviteter för nya målgrupper /pröva-på:	-		14	

3.1.1 Medlemsantal, deltagande och prisutveckling.

Det finns cirka 17 ridanläggningar⁶ i Göteborg som används av föreningar för deras verksamhet. Av dessa 17 är 12 aktivitetsbidragsgodkända. Det innebär att dessa föreningar kan ansöka om olika typer av ekonomiskt stöd från Göteborgs Stad, via idrotts- och föreningsnämnden och från aktuell socialnämnd. Enligt Göteborg Stads system för bidragsgivning går det att utläsa att för de 12 aktivitetsbidragsgodkända ridföreningarna har det skett en total ökning på 95 medlemmar. Dessa är bidragsberättigade medlemmar. Totalt för dessa föreningar har det skett en ökning på 186 medlemmar. Totalt är det alltså 5686 medlemmar i kategorin 7–25 år. Sammanställningen ovan visar på en marginell skillnad gällande ökningen av det totala medlemsantalet men ändå en ökning vilket då kan tolkas som att målet är uppnått. Data från Göteborg- och

⁵ Enligt Göteborg- och Bohusläns Ridsportförbund har ridföreningarna i distriktet erbjudits 50 utbildningstillfällen med 360 utbildningstimmar.

⁶ Göteborgs- och Bohusläns Ridsportförbunds Statistisk, 2024–2025.

Bohusläns ridsportförbund redogör att det också skett en ökning av utövare/deltagare i kategorin 7 – 25 år.

Det går också att utläsa att avgiften för ridskola har ökat sedan 2017 för nästan alla ridföreningar i Göteborg. Genomsnittspriset för en ridlektion på 45 min för en junior är numera mellan 250–290 kronor en gång i veckan. Detta innebär en årsavgift på ca 12 000 / 13 920 kronor. Undantaget för prisökning är Storås och Bulycke, där det kostar 180 kr för en junior att rida i 45 min.

Som en följd av ridsportens popularitet och de undermåliga befintliga anläggningarna är behovet av ridanläggningar stort och, i takt med att staden växer, ökande. Ridverksamhet når särskilt flickor och personer med funktionsnedsättning, vilka också är målgrupper som Göteborgs Stads idrottsprogram pekar ut som viktiga att nå. En omvärldsbevakning gjord inom idrotts- och föreningsnämndens lokalbehovsplan 2024 påvisar att tillgången till ridanläggningar i Göteborg är låg jämfört med andra kommuner i Västra Götaland men också runt om i Sverige⁷.

I förvaltningens utredning ”Behov och förutsättningar för ridsporten att expandera” (behandlad på idrotts- och föreningsnämndens sammanträde 2021-04-20) drogs slutsatsen att ridskolorna behöver utökas med ytterligare 1 340 platser och 90 hästar för att Göteborg skulle nå upp till ett riksgenomsnitt. Den senaste lokalbehovsplanen belyser att det i december 2023 var 2 190 personer som stod i kö till en ridskola. Den pressade situationen innebär att inriktningen framåt behöver vara att undersöka alla möjligheter att uppföra nya ridanläggningar samt att rusta upp och bygga ut befintliga ridanläggningar.

För att kunna förverkliga de tre ovannämnda förutsättningarna och därmed uppnå det övergripande målet har det ekonomiska stödet ökat till de 12 aktivitetsbidragsgodkända föreningar som erbjuder gratis aktiviteter till barn och unga utan krav på medlemskap, med särskilt fokus på aktiviteter under lov, i idrottssvaga områden och för prioriterade målgrupper. Sedan 2020 har 5 av de 12⁸ aktivitetsbidragsgodkända ridföreningar i Göteborg erbjudit gratis lovaktiviteter som prova på-ridning, stallaktiviteter och kapphästridning. Totalt uppgår alltså lovbidraget⁹ från idrotts- och föreningsnämnden till 371 840 kronor.

Dock har det visat sig vara svårt för ridföreningarna att fullt ut erbjuda sina verksamheter då stadens satsningar på gratis prova på-aktiviteter allt som oftast är koncentrerade till sporthallar och liknande anläggningar som är bättre anpassade för andra idrotter, exempelvis fotboll eller handboll. Det har också fortsatt varit svårt att ersätta hästen med gratis aktiviteter som prova-på ridning då hästen ännu är verksamhetens största utgift.

⁷ Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, Lokalbehovsplan 2024, 2024

⁸ Föreningar som erbjudit gratis prova-på aktivitet under lov och därmed erhållit ekonomiskt stöd från Göteborg Stad är Långeberga Ridklubb, Storås Ridklubb, Göteborgs Fältrittklubb, Torslanda Ridklubb och Bulycke Ridklubb.

⁹

3.1.2 Fördelning av bidrag

I kommunfullmäktiges budget för år 2022 gavs idrotts- och föreningsnämnden uppdraget att årligen ta fram uppföljning av hur bidrag och subventioner fördelas mellan olika idrotter och aktiviteter. Störst bidrag i absoluta tal får fotboll och ridsport. Fotboll är klart störst bland kategorierna i fråga om redovisade medlemmar 7–25 år¹⁰. För fotboll är det de generella bidragen (aktivitets- och lokalbidrag) som har störst betydelse. När det gäller ridsporten har det kontanta stödet ökat sedan Göteborgs Stads plan för ridsport 2020–2024 antogs. 2023 års rapportering av fördelningen av bidrag och subventioner konstaterade att det för ridsportens räkning är aktivitetsbidrag och lokalbidrag som utgör en mindre andel än snittet. I stället är det stora selektiva bidrag och då främst investerings- och driftsbidrag som förklarar deras bidragsnivå.

Trots de ekonomiska satsningar som har gjorts från Göteborg Stad på att tillgängliggöra ridsporten för fler invånare har det dessvärre visat sig vara svårt att realisera de uppsatta målen i plan för ridsport, exempelvis ett ökat medlemsantal. Det är för få platser tillgängliga på ridskolorna i Göteborg och det är dessutom för få ridskolor över lag då inte alla ridverksamheter uppfyller de olika myndighetskraven satta för ridskolor¹¹.

En annan utmaning som påverkar det övergripande målet med tillgänglighet är att de ökade kostnaderna för foder, veterinärvård och andra nödvändigheter, vilket har lett till att ridklubbarna har behövt höja avgifterna¹². Denna ständigt ökade kostnadsutveckling kommer att göra det svårare för vissa barn och ungdomar att delta i ridsporten, särskilt barn och unga från familjer med lägre inkomster eller i socioekonomiskt marginaliserade områden. Här blir återigen frågan om jämlika livsvillkor, jämlik hälsa och tillgång/tillgänglighet en faktor som påverkar.

I plan för ridsport identifierades hinder och strukturer som gör att många barn och unga inte har möjlighet att välja ridning som idrotts- och fritidsaktivitet och därmed är deras tillgång till ridsporten utmanad. Denna slutrapportering fastslår att utmaningarna kvarstår. För att uppnå planens övergripande mål, med att tillgängliggöra ridsporten för fler invånare utifrån folkhälsa, jämställdhet och jämlikhet, bedöms det att det behövs en utförligare analys med jämförelser som ser till hur olika grupper i samhället deltar, eller inte deltar i ridsport jämfört med andra sporter. Och dessutom över tid. En sådan typ av jämförelse har denna slutrapportering inte kunnat göra då det fastställda utgångsläget för övergripandemål, delmål, åtgärd och indikatorer inte tillåtit det. Vidare är planperioden alldeles för kort för att kunna analysera långsiktiga effekter av förslagna åtgärder.

¹⁰ Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2022. *Uppföljningsrapport Rättvisa Bidrag och Subventioner*

¹¹ Kraven från bland annat Länsstyrelsen och Jordbruksverket för ridverksamheter som driver yrkesmässig verksamhet med hästar, exempelvis en ridskola, omfattar anläggning och anläggningsskötsel, hästhållning och olyckor och tillbud.

¹² Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2024. *Tjänsteutlåtande, IOFN 2024–00263*

3.1.3 Jämställdhet och Jämlikhet

Ridsporten bedöms vara en av Sveriges största idrotter, främst för unga tjejer och personer med olika funktionsnedsättningar. Ridsporten framhålls ofta också som den idrott som är mest jämställd utifrån ett könsperspektiv då kvinnor och män tävlar på samma villkor inom idrotten¹³.

Göteborgs Stad har som mål att prioritera särskilda målgrupper för att öka jämlikhet, jämställdhet, demokrati och tillgänglighet. För en jämlik stad är goda uppväxtvillkor och en tillgänglig och meningsfull fritid viktiga målområden. I stadens jämställdhetsplan står det att resurser ska fördelas jämnt mellan pojkar och flickor.¹⁴ Trots detta finns det strukturella utmaningar, exempelvis de ökade ekonomiska kostnaderna, som exkluderar stadens prioriterade målgrupper. Inom ramen för den gruppen faller barn och unga, personer med olika funktionsvariationer och utrikesfödda personer. Dessa grupper har identifierats eftersom det finns tydliga variabler som påverkar deras möjligheter till att kunna utöva idrott och motion utifrån sina förutsättningar och preferenser. Dessa inkluderar socioekonomisk bakgrund, utbildningsnivå, ålder och funktionsnedsättning. När dessa variabler kombineras med ett intersektionellt perspektiv samt kön blir ojämlikheten¹⁵ desto större¹⁶. Data från idrotts- och föreningsförvaltningen belyser att flickor deltar i fritidsaktiviteter generellt i lägre grad än pojkar. Detta gäller särskilt utlandsfödda flickor. Forskningen är entydig med att denna grupps fritidsvanor är begränsande på grund av såväl strukturella som socioekonomiska hinder. Forskningen pekar likväl på att det är en grupp som gärna skulle ha ett mer aktivt fritidsliv om chansen gavs¹⁷.

I dagsläget är det en utmaning att hitta rätt ingångar för integration och mångfald inom ridsporten då det över lag är väldigt få invånare med utländsk bakgrund som är aktiva inom idrotten. Utifrån ett jämlikhetsperspektiv speglar detta stadens vidare utmaningar med segregation och ojämlikhet då omständigheterna och förutsättningarna för ridsporten påverkar olika gruppers tillgång till en meningsfull fritid och jämlik hälsa.

Vidare är denna faktor starkt kopplad till boende, då var vi bor i staden påverkar den typ av fritid vi har tillgång till¹⁸. Forskningen har också länge pekat på att utövande av idrott är starkt kopplat med tillgången till idrottsanläggningar¹⁹. I dagsläget är majoriteten av ridanläggningarna i Göteborg geografiskt koncentrerade till områden med goda ekonomiska förutsättningar. Det är enbart ett fåtal av stadens ridanläggningar som är belägna i Göteborgs Stads prioriterade stadsdelsområden, det vill säga stadsdelar som präglas av socioekonomiska utmaningar. Även om dessa områden allt som oftast präglas av stora gröna ytor är det alltså väldigt få ridföreningar belägna där. En förutsättning för att nå planens övergripande mål med ökad tillgänglighet är att

¹³ Centrum för Idrottsforskning, 2017. *Resurser, Representation och "riktig" idrott.*, Hedenborg, S. *En ridsport för alla?* Svenska Ridsportförbundet. 2017.

¹⁴ Göteborgs Stads plan för ridsport 2020–2024, 2019:15

¹⁵ Jämställdhet och jämlikhet är inte synonymer utan uttrycken belyser två, ofta nära, former av social stratifiering. Där jämställdhet belyser jämlikhet mellan män och kvinnor är jämlikhet ett större och bredare begrepp som inkluderar status inom en grupp, olika grupper i samhället och/eller nationer, Centrum för idrottsforskning, 2018: 9

¹⁶ ibid

¹⁷ Ung Livsstil, 2019

¹⁸ Centrum för idrottsforskning, 2017. *Idrotten och Ojämlikheten*,

¹⁹ Centrum för idrottsforskning, 2017. *Resurser, representation och "riktig" idrott.*

prioritera byggandet av ridanläggningar i socioekonomiskt utsatta områden samt att ridvägarna i anslutning till eventuella anläggningar i socioekonomiskt utsatta områden prioriteras.

3.1.4 Placering av ridanläggningar och ökat deltagande

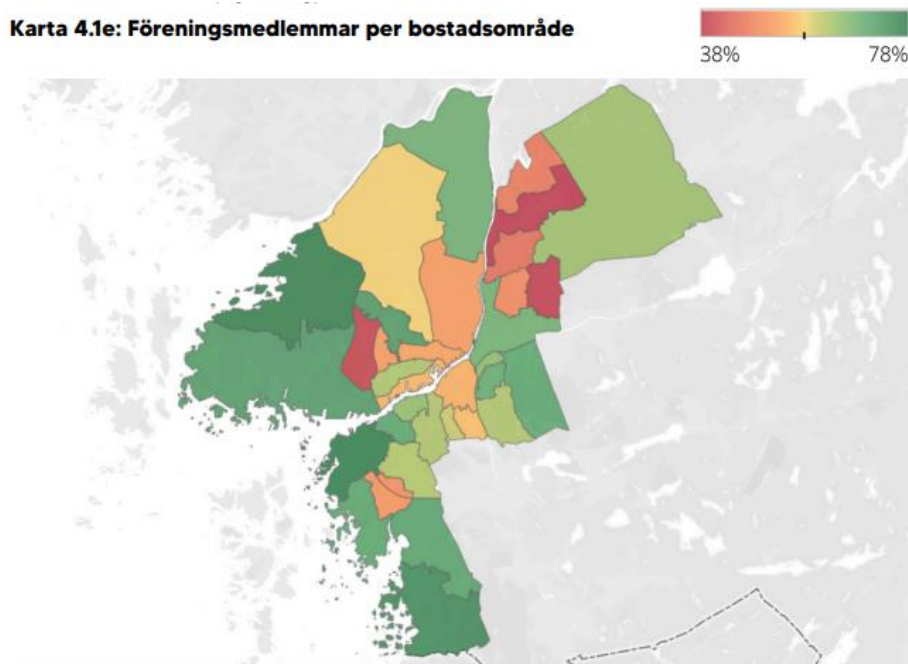
Figur 1 Ridanläggningar med föreningsverksamhet i Göteborg²⁰

I nordost, ett av stadens utpekade målområden, finns det i dagsläget bara en ridanläggning; Storås. Det finns i dagsläget också bara en ridanläggning i Göteborgs centrala stadsområden, GFRK. Det är en stor skillnad mot de nio ridföreningar som finns på exempelvis Hisingen. Nordost som stadsområde har stora markytor och ett identifierat behov av folkhälsoinsatser med hälsofrämjande aktiviteter som är viktiga för barn och ungas jämlika livsvillkor och jämlik hälsa. För att nå fler invånare, särskilt från prioriterade målgrupper

²⁰ Kartan i är från Idrotts- och föreningsförvaltningens kunskapsunderlag till Plan för Ridsport och illustrerar den geografiska spridningen av stadens 17 ridanläggningar. Av de 17 är 12 aktivitetsbidragsgodkända enligt Göteborgs Stads riktlinjer för föreningsstöd.

och i socioekonomiskt marginaliserade områden, krävs det en kombination av åtgärder. De ridanläggningar som finns skulle kunna användas mer effektivt genom att samnyttjas av både offentliga aktörer och civilsamhälle. Fler verksamheter kan dra nytta av ridsporten men det kräver vilja och engagemang från alla aktörer. I vissa fall handlar det om att ha bättre tillgång genom kollektivtrafiken då många ridanläggningar ligger i stadens ytterområden och därmed finns det också begränsningar utifrån ett transportperspektiv.

Karta 4.1e: Föreningsmedlemmar per bostadsområde

Bilden ovan är från Göteborgs senaste fritidsvaneundersökning²¹. Studien från 2021²² påvisar att totalt i alla områden är det mellan 38–78 % som svarar att de är medlemmar i någon förening, klubb eller särskild grupp²³. Enligt enkätundersökningen har Älvsborg, Björlanda och Billdal högst föreningsmedlemskap. I dessa stadsdelar är det 76–78 % av deltagarna som anger att de är medlemmar i en förening eller en klubb²⁴. Centrala Angered, Bergsjön och Västra Biskopsgården är identifierat som de områdena med lägst föreningsmedlemmar. Där svarade 38–39 % av de tillfrågade att de är medlemmar i en förening. Det bekräftades också att oavsett kön ser föreningsmedlemskapet ungefär samma ut, särskilt vid de områdena som hade lägre andelen föreningsmedlemmar. Studien analyserade också deltagarnas nöjdhet på fritiden vilket också är tätt sammankopplat med bostadsområde. Älvsborg, Stora Högsbo och Billdal mäter en nöjdhet om 87–88 %. Barn och unga bosatta i centrala och norra Angered är enligt studien minst nöjda med sin fritid. Pojkar i alla bostadsområden är generellt nöjdare med sin fritid än flickor. Dessutom påvisar studien att den grupp som anser sig vara minst nöjd med sin

²¹ Göteborgs Stad, 2021. *Barn och Ungas Fritidsvanor*.

²² I studien deltog grundskoleelever i årskurs 2, årskurs 5 och 9 samt gymnasieelever i årskurs 2 i Göteborgs Stad.

²³ Göteborgs Stad, 2021. *Barn och Ungas Fritidsvanor*.

²⁴ Ibid.

fritid, oavsett bostadsområde, kön och föreningsmedlemskap, är barn och unga med en funktionsnedsättning²⁵.

Föreningsmedlemskapet i Göteborg för ridsporten speglar till viss del dessa siffror, som i sin tur speglar den rådande segregationen i staden. Det låga föreningsmedlemskapet och nöjdheten med fritiden för barn och unga skapar inte bara ojämlikhet ur folkhälsoaspekt utan också den faktiska möjligheten till att kunna påverka samhället genom ett aktivt civilsamhälle.

Att bara skapa fler ridskolor och bättre ridanläggningar skapar per automatik inte mer deltagande från grupper som tidigare inte deltagit. Forskning på området menar att föreningsaktivitet är ett socialiseringsfenomen. Det innebär att barn och unga som är aktiva inom en förening med största sannolikhet socialiserats in i det av aktiva föräldrar eller andra närstående. Dessa har i sin tur socialiserats in i samma 'tänk'. På samma vis sker socialisering hos de barn och unga som inte är föreningsaktiva.

I de flesta fall benämns detta som en brist på 'föräldraengagemang' men den tolkningen kan vara direkt vilseledande, eftersom både verkningsgrad av socialisering och socioekonomi påverkar graden av engagemang och det är inte nödvändigtvis en individuell motvilja. Vidare menar forskningen att det styrs av graden av tillit, förtroende och delaktighet som finns i respektive område²⁶.

En ytterligare utmaning är att det ekonomiska läget har lett till att ridföreningarna ökat kostnaderna för medlemmarna vilket gör det svårt för familjer i socioekonomiskt svaga RegSO-områden²⁷. I Göteborg finns det enligt Riksidrottsförbundets kartläggning 42 RegSO-områden, varav 19 av de ligger i stadens nordöstra stadsområden²⁸.

Det är fortsatt långa köer till ridskolor i Göteborg och efterfrågan förväntas öka med befolkningen. Dessutom, som nämnt ovan, är avsaknaden av åtkomliga ridanläggningar i dessa områden ett annat hinder för att kunna nå fler invånare från de prioriterade målgrupperna. För ridsporten i Göteborgs framtid handlar det dock om att sammankoppla, och bättre synliggöra, hur relationen mellan de organisatoriska villkoren för inkludering och delaktighet, de ekonomiska barriärerna och bristen på anläggningar påverkar vissa gruppers möjligheter att delta. Detta behöver omhändertas bättre i stadens planering.

²⁵ Ibid.

²⁶ Centrum för idrottsforskning, 2017, *Idrotten och Ojämlikheten*.

²⁷ RegSO (regionala statistikområden) är en rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation, *Slutrapportering av uppdrag till Statistiska centralbyrån att ta fram en rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation*, 2020

²⁸ Riksidrottsförbundet, 2024, *Kartläggning RegSO-områden* med socioekonomiska och föreningsidrottsliga utmaningar.

4 Delmål 1 – Säkerställa mark för ridsporten

4.1 Aktiviteter, resultat och måluppfyllelse

Att långsiktigt säkerställa mark för ridsporten var ett av de huvudsakliga syftena med att ta fram en plan för ridsport eftersom Göteborg växer och det är hård konkurrens om markens användningsområde.

Förhållningssätt för arbetet med ridsporten inom detta mål var:

- *Bevara befintliga ridanläggningar så långt som möjligt.*
- *Hitta ersättningsmark om det finns andra planer för mark som idag används för ridsport.*
- *Säkra mark för ridsportens utbyggnad, prioritera tillgänglighet för barn och unga och i anslutning till jordbruksmark, naturreservat eller större grönområden.*
- *Ta hänsyn till och bevara befintliga ridvägar i stadsutvecklingen.*

Detta delmålsområde har 4 indikatorer och 13 åtgärder. Enligt planens utformning väntades en uppgång på alla indikatorer. Tabellen nedan illustrerar indikatorernas utveckling under planens gång.

Indikatorer	Startläge 2017	Mål	Utfall 2024	
Antal ridanläggningar med relevant detaljplan	4		3	
Antal ridanläggningar med 10-åriga avtal	1		0	
Antal ridanläggningar ²⁹	18		17	
Geografisk spridning av ridanläggningar i regionindelningen	>1/region		n/a	-

Enligt siffrorna ovan är det idag tre föreningar som är säkrade genom en detaljplan i översiktsplanen; Clareberg, Långeberga och Göteborgs Fältrittklubb (GFRK).

De flesta arrendeavtal mellan ridföreningar och staden är maximalt fem år³⁰. För föreningarna innebär det svårigheter att planera långsiktigt, göra investeringar, söka sponsorer samt stora ekonomiska risktaganden. Avtalen mellan staden och

²⁹ Ridanläggningar med föreningsverksamhet.

³⁰ Dessa avtal är arrendeavtal på jordbruksmark ägd av Göteborgs Stad.

ridsporten är svåra att jämföra³¹. Typ av avtal, avtalstid och ansvarsfördelningen varierar. I dagsläget finns det inga ridanläggningar i Göteborg med ett 10-årigt hyresavtal. Stadsfastighetsförvaltningen planerar för att utveckla hyresavtalen och utvecklingen indikerar att fler ridföreningar kan närma sig ett hyresavtal på 10 år inom en snar framtid.

Ridsporten i Göteborgs sydvästra stadsområden har under de senaste åren kommit att bli hotad. Ett tydligt exempel är fallet med Askims Fältrittklubb. Klubben har kontrakt halvårsvis med en privat hyresvärd och riskerar således uppsägning när som helst. Göteborgs Stad har inte lyckats lokalisera en ersättningsplacering för ridklubben och klubben står inför en mycket osäker framtid. En utökad samverkan med grannkommuner, i syfte att skapa en sametablering, har undersökts men det har hittills inte varit framgångsrikt. Det har inte heller kunnat genomföras en utökad geografisk spridning av ridanläggningarna enligt den önskade regionindelningen.

I Göteborgs Stads plan för ridsport 2020–2024 fastställs säkerställandet av mark för ridsporten vara en förutsättning för övriga åtgärder och därför sattes samtliga indikatorer på delmål 1 på en ökning. Göteborgs Stad har trots uppsatta mål fortsatta stora utmaningar när det gäller att säkerställa mark för ridsporten. Som nämnts tidigare är en av de största faktorerna konkurrensen om marken. När staden växer och behovet av bostäder och infrastruktur ökar, blir det svårare att avsätta mark specifikt för ridsport.

Planen samt uppföljningen från 2022 urskilde att det krävs ett gediget kunskapsunderlag om ridsportens behov för att kunna säkerställa marken. Det krävs också att underlaget uppdateras kontinuerligt och tar hänsyn till de behov som identifieras. Planen och uppföljningen nämner också att en förutsättning för att säkerställa mark är att det inom kommunens berörda nämnder finns en bättre och tydligare samverkan kring ridsporten.

4.1.1 Kommunal ridanläggning

Idrotts- och föreningsnämnden har sedan uppföljningen 2022 fortsatt utreda behov och förutsättningar för att kunna bygga en kommunal ridanläggning. Dock har byggandet av en kommunal anläggning inte kunnat genomföras då hästhållningen och ridsporten i Göteborg konkurrerar med det offentliga övergripande stadsutvecklingsprojekt, exempelvis skapandet av nya bostadsområden men också markanvändningens generella ändamål. Både ridanläggningar och bostäder kräver stora markytor och i områden där marken är begränsad kan det uppstå konkurrens om tillgänglig mark.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har parallellt med arbetet ovan undersökt förutsättningarna för befintliga verksamheter att expandera för att bättre kunna möta efterfrågan från barn och unga som vill ägna sig åt ridsport. Långberga Ridklubb som står på kommunal mark, har enligt genomförda förstudier förutsättningarna för att expandera och byggas ut. Förhoppningen är också att expanderingen av Långberga Ridklubbs ridhus och stall kan omhänderta ett framtida utökat behov av ridskoleplatser i stadsområdet i det fall att antalet

³¹ Göteborgs Stads Plan för Ridsport 2020–2024

ridskolor minskar till följd av stadsutvecklingen. Detta är i linje med det uppdrag om ett förtydligat uppdrag att säkerställa mark för ridsport som antogs 2021 av de fyra förvaltningsdirektörerna med ansvar för plan för ridsport.

4.1.2 Utveckling av Säve Flygplatsområde

En fortsatt utmaning är att det kontinuerligt dyker upp nya anspråk på mark som används för ridsport. Även i översiktsplanen finns pågående intressekonflikter där ridanläggningar sammanfaller med utredningsområden. Ett tydligt sådant, som också har stor påverkan på måluppfyllelsen, är programförslaget om utvecklingen av Säve flygplatsområde. Inom programområdet finns idag fyra ridverksamheter som berörs av utvecklingen: Göteborgs Galopp, Göteborgs Horse Park (som drivs av Göteborgs Hästportsklubb och Vestur) och ridanläggningen i Alleby. Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2019 om att upprätta ett program för Säve flygplats och 2020 om ett positivt planbesked för verksamheter vid Säve flygplats³². Ett förslag till programhandling togs fram och stadsbyggnadsnämnden beslutade 2022-11-20 att skicka ärendet på samrådsremiss mellan 30 november – 30 december³³ 2022. Ändrade förutsättningar inom programområdet gjorde dock att stadsbyggnadsnämnden beslutade att ta ett omtag om det förslagna programmet. Programmet ska på ny samrådsremiss under våren 2025.

Programförslaget möjliggör en utveckling av flygplatsområdet med omgivning för verksamheter av olika slag, framför allt inom logistik och industri. Det är ont om större sammanhängande markområden för nyetablering av verksamheter inom kommunen³⁴. Stadsbyggnadsförvaltningen ser att en utveckling av området har stora förutsättningar att öka tillgången på sådan mark och har därför bedömt att näringslivets behov utgör ett samhälleligt intresse och ska prioriteras högre än andra intressen i området³⁵. Förslaget innebär utveckling för ett mer blandat verksamhetsområde med en inriktning mot verksamheter som är mer personalintensiva och mindre trafikalkalstrande i den västra delen och med fokus på logistik och tyngre industri i den östra delen på grund av dess närhet till Hisingsleden för transporter.

I sydöstra delen av programområdet arrenderar staden ut mark genom lägenhetsarrende till hästsportanläggningen Göteborg Horse Park (GHP). Förslaget innebär att delar av GHP:s arrende behöver sägas upp och att omlokalisering behövs av Vesturs islandshästars raksträcka³⁶. Samnyttjan med galoppbanan som ligger i direkt anslutning till GHP, precis söder om, prövas.

Både GHP och Göteborg galopp har dock påpekat att samnyttjan i den omfattning och utsträckning som presenterats av staden skulle vara omöjlig att förverkliga i realiteten. De parkeringsytor som ridverksamheterna redan idag samnyttjar försvinner när delar av Göteborg galopps arrende sägs upp. Om det visar sig finnas en yt- och verksamhetsmässig möjlighet att tillgodose alla

³² Samrådsremiss Program för Säve Flygplats, Tjänsteutlåtande, IOFN- 0471/22

³³ ibid

³⁴ ibid

³⁵ ibid

³⁶ Sträckan på ca 250 meter behöver vara rak för att fungera som passbana för Vesturs hästar.

funktioner på mindre yta genom omlokalisering kommer det ändå att få stora ekonomiska konsekvenser.

I södra delen av programområdet arrenderar Castellum ut mark till Alleby ridskola. Programförslaget riskerar även att drabba Allebys verksamhet negativt, det skulle exempelvis kunna röra sig om minskad betesmark och ridvägar som försvinner. Om ridanläggningen i Alleby försvinner leder det till att flera hundra barn och unga (men även vuxna) förlorar möjligheten att ägna sig åt ridsport som fritidsaktivitet. Sammantaget får förslaget negativa konsekvenser för ridsporten generellt och för barn och unga i synnerhet och en minskning av ridsportens verksamhet går emot målen i Göteborgs Stads plan för ridsport. Förslaget innebär att ridsportens kvarvarande ytor kan säkerställas på lång sikt i program och planer vilket möjliggör utveckling av anläggningarna

4.1.3 Detaljplansutveckling

Stadsbyggnadsförvaltningen rapporterar att de i dagsläget har ett enda pågående planarbete som innehåller en ridanläggning: *Ändring av del av detaljplan för Utbyggnad av kontor och idrottsanläggning vid Töpelsgatan inom stadsdelen Torp i Göteborg*³⁷. Men det arbetet handlar om att möjliggöra ett ridhus för Polisen och det bör då inte räknas in då det inte är en del av ridsporten som allmänheten har tillgång till. Utöver detta finns det i dagsläget inget pågående detaljplanearbetet som inkluderar ridanläggning eller ridhus. Planarbete ska också inledas under 2025 med inriktning om förändrad markanvändning för mark där Askims fältrittklubb bedriver verksamhet idag. Idrotts- och föreningsförvaltningen har drivit frågan om att initiera plananläggning för utvecklad ridverksamhet vid Billdalsvallen där Billdals ridklubb har sina hagar. En konvalescensanläggning eller ett mindre fullskaligt stall skulle skapa ytterligare ridplatser i sydväst. Idrotts- och föreningsförvaltningen har i dagsläget inte nått någon framgång hos stadens planerade nämnder i denna fråga.

4.1.4 Översiktsplan

Uttekanden i översiktsplanen försvårar den långsiktiga utvecklingen för ett par ridsportsföreningar. Uttokendet handlar om utredningsområden för blandad stadsbebyggelse (utveckling på lång sikt) som omöjliggör för föreningarna att erhålla längre arrenden och därmed kunna göra investeringar på sina anläggningar. Berörda ridföreningar är Clarebergs ridklubb, Torslanda ridklubb och Storås ridklubb. I samrådsyttrande över ändring av översiktsplan för Göteborg³⁸ drev idrotts- och föreningsförvaltningen behovet av att ta bort utredningsområdena i översiktsplansprocessen med anledning av hur det eventuellt skulle påverka de tre föreningarna. Yttrandet konstaterar att de utpekade utredningsområdena för blandad stadsbebyggelse kommer att innebära utmaningar för hållbar utveckling för föreningarna. Dessutom finns det risk för

³⁷ Uppdrag och samråd samt granskning av ändring av del av detaljplan för utbyggnad av kontor och idrottsanläggning vid Töpelsgatan inom stadsdelen Torp, *Tjänsteutlåtande* SBF DNR/ 2024–00029

³⁸ Göteborgs Stad, idrotts-och föreningsnämnden, 2025. *Tjänsteutlåtande*, IoFF-2025-00003

att arrendena påverkas vilket kan ha en inverkan på Göteborgs Stads bidragsgivning till dessa ridföreningar³⁹.

5 Delmål 2 - Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar

5.1 Aktiviteter, resultat och måluppfyllelse

Stadens förhållningssätt för delmålet har varit följande:

- *Bidra till att ridanläggningar når upp till myndighetskrav och stadens standard för idrottsanläggningar och prioritera social- och miljömässig hållbarhet.*
- *Vårda kommunens anläggningar som arrenderas till ridsporten.*
- *Öka stöd till investeringar, underhåll och drift av ridsportens anläggningar.*
- *Värna om ridning i naturen som en viktig del av ridverksamheten.*
- *Sträva efter samlat fastighetsägaransvar.*

³⁹ ibid

Indikatorer	Startläge 2017	Mål	Utfall 2024	
Investeringsbidrag och kommunalborgen till ridsporten (tkr)	1050 tkr/1130 tkr	↑	2045 tkr/2618 ⁴⁰	↑
Särskilt driftsbidrag till ridsport (tkr)	2925 tkr	↑	3817 tkr	↑
Andel anläggningar med omklädningsrum	67%	↑	71%	↑
Andel trygga och säkra vägar till ridanläggningen	50%	↑	n/a	-
Andel anläggningar för personer med funktionsnedsättning	50%	↑	70,6%	↑
Andel föreningar med särskilda aktiviteter för personer med funktionsnedsättning	4	↑	7	↑
Andel föreningar med anslutande ridvägar	87%	↑	n/a	-
Tillgång på ridvägar (kilometer)	68,7	↑	70	↑
Antal incidenter på ridvägar	-	↓	1	↑

5.1.1 Investering och driftsunderhåll

Som nämnts tidigare finns det cirka 17 ridanläggningar i Göteborg och av dessa är 12 aktivitetsbidragsgodkända och kan därför ansöka om olika typer av ekonomiskt stöd från idrotts- och föreningsnämnden. Idrotts- och föreningsnämnden har dock inte ansvar för någon av anläggningarna. I stället är ansvaret, på olika sätt beroende på vilken anläggning det handlar om, delat mellan exploateringsnämnden, stadsfastighetsnämnden, föreningslivet samt i vissa fall privata aktörer.

Uppföljningen från 2022 belyste att det finns stora investerings- och underhållsbehov på ridanläggningarna men att föreningarna inte har tillräckligt med ekonomiska resurser för att kunna ta sig an nödvändiga renoveringar. Denna slutrapportering bedömer att skapandet av hållbara och ändamålsenliga ridanläggningar är en fortsatt utmaning. För att stötta föreningarna i detta har idrotts- och föreningsnämnden beslutat om över 27 mkr i drifts- och

⁴⁰ Investeringsbidraget 2024 uppgick till 2045tkr fördelat på 4 föreningar. Vid 31/12–23 hade ridklubbarna kvarstående kommunalborgen på totalt 20.974tkr fördelat på 8 ridföreningar.

investeringsbidrag under 2023–2024. Detta har inneburit en stor satsning som omfattat 9 av stadens 12 aktivitetsbidragsgodkända föreningar samt ytterligare två föreningar med ridverksamhet.

Ridklubbarna i Göteborg har under 2024 stått inför stora kostnadsökningar kopplat till sina drifts- och hästhållningskostnader. Gemensamt för samtliga föreningar som ansökte om investerings- och driftsbidrag är att det finns en stor oro för kommande prishöjningar av drift och hästhållning som foder, veterinärkostnader, underlag till paddockar och liknande. Dessa höjningar beräknas fortgå även framöver. Ett resultat av detta är att förvaltningen under 2024 gjort en omfördelning från drift-, aktivitets- och anläggningsbidragen till särskilda utlysningar för ridsporten på 11 125 000 kronor⁴¹. För Askim Fälttriklubb, Bulycke Ryttarförening och Clarebergs Ridklubb bedöms bidraget vara helt avgörande för att kunna driva ridverksamheten vidare.

I plan för ridsport fick stadsfastighetsnämnden 100 mkr för att ta ett ökat ansvar för investeringar och underhåll i de ridanläggningar som staden äger. Enligt planen skulle investeringarna ge ränte- och kapitaltjänstkostnader som enligt stadens investeringsmodell ska påföras hyran. Under uppföljningen uppdagades det dock att föreningarna inte kan betala mer än nuvarande hyresnivåer och därmed inte kan fortsätta verksamheterna utan bidrag som kompenserar för hyreshöjningarna. 2022 fick idrotts- och föreningsnämnden ett ökat anslag, med en succesiv ökning under åren 2022–2024, för att kompensera för höjda hyror och för investering. Denna kompensation erhöles alltså utan att stadsfastighetsnämnden investerat och underhållit ridanläggningarna. Det kan därför antas att hyrorna kommer att öka markant efter investering och underhåll är gjorda varpå nya hyreskompensationer för underhåll- och driftskostnader möjligen måste hanteras.

Även ridföreningar med egna byggnader har svårt att klara underhåll- och driftskostnader utan ökat ekonomiskt stöd som ger långsiktig ekonomisk förutsägbarhet. Föreningarna har svårt att minska kostnaderna för till exempel hästar om bidragsnivån plötsligt minskar. Driftsbidraget till ridsporten har under många år legat på samma nivå trots att kostnaderna ökat dramatiskt. Driftsbidraget behöver därför justeras upp för ridsporten och baseras på anläggningarnas kostnader och ridskolornas omfattning. De 20 mkr avsatta i idrotts- och föreningsnämnden 2021–2025 för stöd till ridsportens egna investeringar har bidragit positivt men det är fortfarande långt ifrån det uppskattade behovet på 90 mkr.

Enligt de beräkningar som gjordes 2022 uppskattades kapitaltjänstkostnaderna till cirka 6 mkr per år vilket då innebar att de 3 mkr som avsattes i idrotts- och föreningsnämnden inte räckte. För att bättre kunna möta ridföreningarnas kostnader för anläggning, omfattning och intäktsbortfall har det i dagsläget i idrotts- och föreningsnämnden beslutats om att höja driftsbidraget till ridföreningarna för 2025, från 3,8 mkr till 10,5 mkr.

Mellan 2022 och 2024 beslutade stadsfastighetsnämnden om ett antal åtgärder för att möta investerings- och underhållsbehovet. Dessa åtgärder motsvara ca 30

⁴¹ Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2024. *Tjänsteutlåtande, IOFN 2024–00263*

Mkr och rör främst fyra ridklubbar: Clareberg, Bulycke, Billdal och Storås (se Figur 3).

Byggnad:	Clareberg, stallet	Bulycke, ridhus	Billdal, stall	Storås
Åtgärd:	Ventilation	Takomläggning	Stomme/grund, Fasad, Fönster, dörrar, Invändigt, Belysningsystem (armaturer, centraler mm), Övriga tekniska installationer inkl styr- o reglerutrustning (DUC mm), Röranläggning (vatten, avlopp, värme o sprinkler), Ventilation, EI (kablar).	Anslutning till kommunalt Va Tak
Anskaffningsår	2024		2022	2023
Kostnad:	4 000 000 kr	6 000 000 kr	19 000 000 kr	1 000 000 kr
Investerat belopp totalt	30 000 000 kr			

Figur 3

Tabellen ovan illustrerar stadsfastighetsförvaltningens uppskattning på vilka investeringar som planeras för efter 2024, dvs efter att planen utgått. De planerade förstudierna för anläggningarna är inte klara men de väntas ge en tydligare bild av vilka åtgärder som kommer behövas tas och eventuella kostnader. Stadsfastighetsnämndens kvarvarande investeringsbudget, dvs 70 mkr, för ridanläggningarna med störst investeringsbehov (Bulycke, Clareberg, Kättilsröd, Billdal, Storås, Tolsered och Lunna) är fördelad på tre år och enligt följande tidsschema:

År: 2025: 10 mkr	År: 2026: 20 mkr	År: 2027: 25 mkr	År: 2028: 15 mkr
------------------	------------------	------------------	------------------

5.1.2 Ridvägar

Göteborgs Stad bygger en ny ridväg och förbättrar säkerheten med en övergång över den trafikerade Kongahällavägen i Säve. Detta projekt påbörjades i september 2024 och förväntas vara klart under hösten 2025. Staden ansvarar för cirka 70 kilometer ridvägar med grusunderlag som underhålls regelbundet⁴². Hittills har cirka 8 kilometer grusväg rustats upp runt om i Göteborg, inklusive områden som Delsjön, Sisjödalen, Billdal, Clareberg och Högen-Sjöbacka.

6 Delmål 3 – Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten

Samverkan var ett av fokusområdena eftersom flera förvaltningar ansvarar för ridsporten. Dialog och samarbete med föreningarna är en förutsättning för att genomföra planen. Förhållningssätten för målområdet har varit:

⁴² Göteborg.se /Ridvägar

- *Effektivt använda kommunens samlade resurser till häst- och ridverksamheter.*
- *Skapa nätverk med andra aktörer inom hästnäring och jordbruk för erfarenhetsutbyte och gemensamma lösningar i frågor som rör häst- och ridverksamhet.*
- *Skapa nätverk över kommungränserna i planeringsfrågor som rör ridsporten.*

När planen antogs fattades beslut om att tillsätta en styr- och arbetsgrupp under genomförandet. Syftet med den interna arbetsgruppen var att koppla samman planen och identifiera andra uppdrag och nätverk som berör ridsporten och utse representanter till nätverken. Syftet var även att fungera som referensgrupp, underlätta myndighetskontakter för ridsporten samt att skapa en bred samverkan med andra aktörer. Uppföljningen från 2022 lyfte fram att idrotts- och föreningsförvaltningen har samordnat arbetet med representanter från stadsfastighetsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen och exploateringsförvaltningen.

Den samverkan som de olika aktörerna haft genom dessa nätverksträffar har varit ett led i arbetet med att skapa samverkansformerna för frågor som rör ridsporten i Göteborg. Dock har de träffar som genomförts också påvisat de utmaningar som existerar mellan de berörda aktörerna i realiserandet av planens mål.

Det har fortsatt varit en stor utmaning för representanterna i ridsportgruppen att avsätta tid för frågorna samt att få stöd och kompetens från andra enheter. Det var tydligt i uppföljningen från 2022 att de kommunala processerna tar tid och att det ofta saknas tydlig ansvarsfördelning och styrning för de gemensamma frågorna. Avsaknaden av en tydligare styrning har dessvärre inneburit att det varit en utmaning för ridsporten att få sina behov och önskemål tillgodosedda.

Det har också skett kontinuerliga dialoger över kommungränserna om ridsportens förutsättningar genom olika samverkansformer, exempelvis inom Göteborgsregionen (GR). Idrotts- och föreningsförvaltningen har också haft löpande kontakt med ridföreningarna i Göteborg samt med Göteborg-och Bohusläns Ridsportförbund.

7 Slutsatser och fortsatt arbete

Tiden har gått ut för att genomföra åtgärderna i plan för ridsport och trots att en del av delmålen är nådda enligt satta indikatorer kvarstår många av de utmaningar och målkonflikter som identifierades i uppföljningen 2022. Dessa är främst av strukturell karaktär. Göteborg Stad har under planperioden avsatt resurser till ridsporten som *skulle* kunna göra stor skillnad för föreningarna och de barn och unga som vill ägna sig åt ridsport. Dock finner analysen i denna slutrapport att det krävs ännu mer personella resurser och ännu mer ekonomiska medel för att kunna realisera planens alla åtgärder. Bedömningen är också att den stora omorganisering som skett inom staden, med utvecklandet av en ny organisation för stadsutveckling (NOS), hittills inte bidragit till ökad framdrift kopplat till planen för ridsport. Avsaknaden av en fullt ut fungerande samverkan

kring ridsporten har påverkat måluppfyllelsen negativt då det inte funnits gemensamma strategier för en effektiv målstyrningsprocess. En förhoppning är att den nya organisationen framåt kommer ge positiva resultat, så som den gjort inom andra områden.

Målsättningar och indikatorer för ridsporten har omhändertagits i det idrottspolitiska programmet och i idrotts- och föreningsnämndens lokalbehovsplaner där ridsportens viktiga roll i den övergripande stadsutvecklingen och möjligheterna till en meningsfull fritid lyfts fram.

Ett av målen i Göteborgs Stads idrottsprogram 2023–2030 avser ett ökat och mer jämlikt deltagande inom föreningsidrotten. En av strategierna är att vidareutveckla insatser för att rekrytera nya medlemmar bland annat genom att ge förutsättningar för sänkta trösklar i verksamheten. En annan strategi handlar om att tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla insatser för att främja ett hållbart ledarskap inom föreningsidrotten. Dock behövs ytterligare satsningar som ska gynna föreningslivet och göra det möjligt för fler att delta i fritids- och föreningsaktiviteter. Vidare behöver dessa anpassas och inkludera fler idrotter som till exempel ridföreningar och tydliggöras i samarbetsavtal som idéburet offentligt partnerskap. För ridsporten handlar det om att sammankoppla hur relationen mellan ekonomiska barriärerna och bristen på mark, och därmed anläggningar, påverkar vissa gruppers möjligheter att delta.

Ridföreningarna bör fortsatt uppmuntras att erbjuda lågtröskelaktiviteter och ett förslag kan vara att ha lågtröskelverksamhet som ett krav för att erhålla driftsbidrag och/eller investeringsbidrag. Ridanläggningar och dess verksamhet bör också ses som en resurs för det offentliga och andra aktörer. Ett utökat samarbete med regionen och företagen kan stimulera ridsporten och dessutom skapa möjligheter för fler att kunna delta och prova på ridsport. Urbaniseringen och samhällets utveckling i stort påverkar givetvis också ridsportens förutsättningar. Urbaniseringen har lett till att allt fler bor i staden och stadens närområden. Detta behöver omhändertas i framtida arbete med ridsport men också i den generella planeringen för stadsutvecklingen.

En stor utmaning inom idrotten har varit att få unga att stanna kvar som utövare i tonåren. Dock pekar trenden på att flickor som är aktiva inom ridsport är kvar längre än flickor aktiva i andra sporter. Forskningen belyser också faktumet att pojkar faktiskt inte tränar mer än flickor utan att flickor i stället byter ifrån föreningsledd idrott till träning i privat regi i övre tonåren⁴³. Ridsport är utpekad som en sådan verksamhet. Ridsporten är viktig utifrån ett jämställdhetsperspektiv då det är den sport där majoriteten av utövarna är unga flickor och kvinnor. På ridskolor och i stall är det ofta kvinnor som är ridlärare, administratörer och ideellt engagerade. Trots att fler kvinnor utövar ridsport, är det fler män än kvinnor som når elitnivå inom vissa grenar, som hoppning. Detta kan bero på olika faktorer, inklusive tillgång till resurser och möjligheter. Återigen är det dock viktigt att belysa att ridsport som kategori tenderar att exkludera vissa grupper i samhället utifrån ett jämlikhetsperspektiv då det är en kostsam fritidsaktivitet. Detta är likväl ett fenomen som bör fångas upp bättre

⁴³ Centrum för idrottsforskning, 2017. Resurser, Representation och "Riktig" idrott.

inom ramen av idrotts- och föreningsnämndens årliga redovisning av uppdraget Rättvisa Bidrag.

Rapporten bedömer att det största hotet mot ridsportens framtida existens i staden är stadsutvecklingen i dess aktuella utformning. Ridsport är mycket ytkrävande och låter sig inte med enkelhet placeras var som helst i staden. De kvalitativa myndighetskrav som är satta för ridvägar, hagar, avstånd till bostäder, skolor och industrier gör att stadens perifera lägen är att föredra. Planfrågan och synen på exploateringsekonomin är därför avgörande för att säkerställa ridklubbarnas anläggningar över tid. Dessutom bedöms det att ansvaret för drift men även byggnation och underhåll för ridsporten skiljer sig åt från hur staden hanterar is och idrottshallar.

Inom kommunen finns flera parallella utvecklingsintressen som ibland leder till målkonflikter, där ridsportens behov inte alltid har kunnat ges tillräckligt genomslag. Det tydliggörs bland annat i att utpekad utredningsmark i översiktsplanen ännu inte har säkerställts för ridsportens ändamål, vilket tyder på att frågan inte fullt ut har prioriterats i den övergripande planeringen. Här prioriteras i stället annan typ av utveckling vilket gör att ridsporten får stå tillbaka. Ett annat exempel är att kommunfullmäktiges ekonomiska krav kopplat till exploateringsekonomin verkar göra det svårt att låta ridsporten få den mark och de ytor som den faktiskt behöver då de saknar inkomstbringande potential.

Göteborg Stad står inför ett vägskäl. Antingen fortsätter planeringen och styrningen på den inslagna banan, vilket kommer innebära svårigheter för ridsporten, eller så görs tydligare prioriteringar där ridsporten fortsätter vara en del av det idrotts- och fritidsutbud som staden kan tillhandahålla.

7.1 Förslag på fortsatt arbete

För att staden ska kunna vända trenden för ridsporten krävs en tydligare styrning av de berörda nämnderna. Det kan göras genom tydligare reglementen eller riktade kommunfullmäktigeuppdrag om att framtidssäkra befintlig mark för ridsport på lång sikt och genom att ta fram ny mark för ändamålet i de delar av staden där behovet är som störst.

Inom ramen för stadsplaneringen bör ridsportens behov integreras i stadens övergripande planeringsdokument och strategier. En möjlig väg är att ta fram målnyckeltal inom ramen för Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal. Det bör också genomföras en systematisk kartläggning av befintliga och potentiella ridsportsanläggningar inom stadens gränser, samt en strategisk reservering av specifika markområden för ridsportsanläggningar i både nya och befintliga stadsdelar. Vidare bör det säkerställas att dessa områden är lättillgängliga genom välutvecklade kommunikationsmöjligheter, inklusive kollektivtrafik och vägnät.

Stadens strategi för exploatering bör utformas för att stödja ridsportens tillväxt och utveckling. Detta kan uppnås genom att erbjuda långsiktiga arrenden och förmånliga villkor för ridsportföreningar som önskar etablera eller expandera sina anläggningar. Det är också av yttersta vikt att underlätta för föreningar att få tillgång till mark genom transparenta, ändamålsenliga och effektiva

processer. I linje med tjänsteutlåtandet för samrådsyttrande för ändring i översiktsplanen i Göteborg⁴⁴ bedömer denna slutrapport att markändamål för jordbruksmark samt idrott och rekreation bör kunna pekas ut för samma områden. Därför, i enlighet med samrådsyttrandet, föreslås det att översiktsplanen använder ett tydligare rekreativt perspektiv kring markanvändningen för jordbruksmark som är grundat i idrottsprogrammets målsättningar. Dessutom bör ridanläggningar även fortsättningsvis vara utpekade som ytor för idrott och rekreation⁴⁵.

De ekonomiska förutsättningarna för ridsporten inom staden behöver fortsätta utredas. Idrotts- och föreningsförvaltningen bör tillsammans med ridsportens organisationer utreda förutsättningar för fortsatt långsiktig bärighet för ridföreningar i staden. Exempelvis kan mer samverkan mellan föreningar och verksamheter skapa stabilare förutsättningar. Inom ramen för detta kan också möjliga vägar för kommunal drift likt andra idrottsanläggningar utredas. Partnerskap med privata aktörer och sponsorer bör övervägas för att öka finansieringsmöjligheterna för ridsporten. Idrotts- och föreningsnämnden bör också se över föreningsbidragen för ridsporten för att skapa en större förutsägbarhet för föreningarna. För att bidra till en mer hållbar situation för ridsporten bör resurser, ekonomiska såväl som personella, tillsättas för att vara ett stöd för föreningarna i dialogen med stadens övriga parter, en ”en väg in i staden” för föreningarna.

Genom att implementera ovanstående som riktade uppdrag till berörda nämnder kan Göteborg Stad skapa bättre förutsättningar för ridsporten och därmed bidra till dess långsiktiga framgång och hållbarhet.

⁴⁴ Göteborgs Stad, idrotts-och föreningsnämnden, 2024. *Samrådsyttrande över ändring av översiktsplan för Göteborg, Tjänsteutlåtande, IOFF 2025–00003*

⁴⁵ *ibid*

Litteratur

Centrum för Idrottsforskning, 2019. *Idrotten och Ojämligheten*.

Centrum för Idrottsforskning, 2017. *Representation, resurser och "riktig" idrott*.

Göteborgs Stad, 2021. *Barn och Ungas Fritidsvanor*

Göteborgs Stad, 2019. *Plan för Ridsport 2020–2024*

Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2022. *Uppföljningsrapport Rättvisa Bidrag och Subventioner, IOFN 2023–00335*

Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2024. *Lokalbehovsplan*

Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2022. *Samrådsremiss Program för Säve Flygplats, Tjänsteutlåtande, IOFN- 0471/22*

Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2024. *Samrådsyttrande över ändring av översiktsplan för Göteborg, Tjänsteutlåtande, IOFF 2025–00003*

Göteborgs Stad, idrotts- och föreningsnämnden, 2024. *Utlysning till ridsporten med anledning av ökade driftskostnader 2024, Tjänsteutlåtande, IOFN 2024-00263*

Goteborgs.se/Ridvägar, 2025: [Ridvägar - Göteborgs Stad](#)

Hedenborg, S. *En ridsport för alla?*. Svenska Ridsportförbundet. 2017.

Riksidrottsförbundet, 2024. *Kartläggning av Socioekonomiskt svaga områden med föreningsidrottsliga utmaningar*, : [RegSO-områden föreningsidrottsliga- och socioekonomiska utmaningar.pdf](#)

Statistiska Centralbyrån, 2020. *Slutrapportering av uppdrag till Statistiska centralbyrån att ta fram en rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation*.

Idrotts- och föreningsförvaltningen

Telefon: 031-368 20 00

E-post: idrottoforening@ioff.goteborg.se

